

Nyhedsbrev nr. 3/2014

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde i marts måned 2014 truffet 30 afgørelser.

Heraf er de nedenstående afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, når de er frigivet dér.

Afgørelserne kan søges frem på retsinformation.dk under søgekriteriet: "Ressortministeriets journalnummer": Brug journalnumrene, der står her i nyhedsbrevet under den enkelte afgørelse.

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1: Ophævelse af påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver vedrørende løft af multiplader og sække.....	1
Sag nr. 2: Påbud om at sikre forsvarlig indsamling af dagrenovation sendt tilbage til Arbejdstilsynet til ny vurdering	2
Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om straks at forebygge risikoen for ulykker på en bagtrappe.....	4
Sag nr. 4: Påbud om at sikre forsvarlig anvendelse af en flaskeautomat sendt tilbage til Arbejdstilsynet til en ny vurdering.....	5
Sag nr. 5: Fastholdelse af påbud om straks at sikre, at der anvendes personlige værnemidler ved isolering med rockwool.....	6

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1: Ophævelse af påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver vedrørende løft af multiplader og sække

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede to påbud til en virksomhed om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver i forbindelse med dels løft af multiplader, dels sække med multipladelim. Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke ved selvsyn havde konstateret, hvordan løftene blev udført, og heller ikke havde fået en ledelsesrepræsentant til at bekræfte, hvordan de skete.

Under tilsynsbesøget fik Arbejdstilsynet oplyst af de ansatte, at de i forbindelse med arbejdet manuelt håndterede to til tre 25 kg sække med multipladelim fra en palle på gulvet til en murerbalje. Arbejdstilsynet konstaterede desuden, at der var placeret 56 multiplader på en palle.

Arbejdstilsynet konstaterede ikke arbejdet ved selvsyn, men fik en ansat til at vise, hvordan han løftede henholdsvis multiplader og sække med multipladelim, dog uden at den ansatte foretog selve løftene.

Virksomhedens ledelsesrepræsentant bekræftede pr. telefon, hvilken opgave der blev udført af de ansatte, og at arbejdet skulle foretages i otte lejligheder.

Ledelsesrepræsentanten bekræftede antal paller med multiplader, og at der ikke var tekniske hjælpemidler til rådighed, samt at multipladerne vejede 12,84 kg.

Arbejdstilsynet oplyste, at selve den demonstration af løftene, som Arbejdstilsynet fik forevist, ikke blev beskrevet for virksomhedsrepræsentanten, som derfor ikke havde bekræftet måden, de ansatte udførte arbejdet på.

Regler

Det fremgår af § 77a i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

Det fremgår af § 6 i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en afgørelse om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i bekendtgørelsen.

Det fremgår af § 9, stk. 1, nr. 1 og 2, i samme bekendtgørelse, at der er tale om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, hvis der er løft af byrder, der udføres som et led i den sædvanlige arbejdsfunktion, ved vægtgrænser, der overstiger 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i $\frac{3}{4}$ arms afstand, og der samtidig forekommer en eller flere forværende faktorer i form af uhåndterlig eller ustabil byrde, asymmetrisk løft, løft over skulderhøjde eller under knæhøjde, bæring mere end 2 meter.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbuddene om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå i forbindelse med de to strakspåbud. Nævnet fandt, at der ikke var grundlag for at afgive disse påbud, idet Arbejdstilsynet ikke havde konstateret, om virksomheden havde overtrådt reglerne i forbindelse med løft af multiplader og sække med multipladelim.

Nævnet lagde herved vægt på, at Arbejdstilsynet ikke ved selvsyn havde konstateret de pågældende løft, men fik de ansatte til at vise, hvordan der blev løftet, og at Arbejdstilsynet havde beskrevet måden for en ledelsesrepræsentant, som derfor ikke havde bekræftet løftene. Afgørelsen blev truffet af et enigt nævn (**j.nr. 2013-6010-20581**).

Sag nr. 2: Påbud om at sikre forsvarlig indsamling af dagrenovation sendt tilbage til Arbejdstilsynet til ny vurdering

Arbejdsmiljøklagenævnet behandlede en klage over et påbud om at sikre, at en kommunes indsamling af dagrenovation kunne foregå fuldt forsvarligt. Nævnet sendte påbuddet tilbage til ny vurdering i Arbejdstilsynet, fordi nævnet fandt det utilstrækkeligt belyst, hvordan affaldssystemet var årsag til, at indsamlingen ikke kunne foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Et renovationsfirma havde meddelt Arbejdstilsynet, at de ikke har mulighed for at fjerne årsagen til stikskader i forbindelse med indsamling af dagrenovation i sække ved kilden, idet stikskaderne er knyttet til anvendelse af plastsække til indsamling af affald i de berørte områder i en kommune.

Arbejdstilsynet gav derfor påbud til kommunen om at medvirke til at sikre, at indsamlingen af dagrenovation i sække kunne udføres på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt for-

svarlig måde af renovationsfirmaet og deres ansatte. Ved en administrativ fejl blev påbuddet ikke forsynet med klagevejledninger.

Kommunerne indsendte planer for afhjælpende foranstaltninger, herunder en overgang fra sække til spande.

Efterfølgende fulgte Arbejdstilsynets tilsynsførende indsamlingsarbejdet i kommunen i et par tilfælde. De så flere eksempler på, at sække var gennembrudt af skarpe eller spidse genstande, blandt andet glasskår. De tilsynsførende konstaterede også, at det i praksis ikke var muligt for skraldemanden at undgå kontakt med affaldssækken, når denne blev løftet ud af affaldsstativet og over på en kærre.

Arbejdstilsynet traf derfor afgørelse om, at påbuddet til kommunen ikke kunne anerkendes som fuldt efterkommet, og udsatte derfor fristen på nogle fastsatte betingelser, idet Arbejdstilsynet erkendte, at det ville tage tid at løse problemet.

Kommunen klagede både over det tidligere påbud og over afgørelsen med ny frist og de fastsatte betingelser.

Regler

Det fremgår af § 33a i arbejdsmiljøloven, at den, der udbyder en tjenesteydelse, skal ved udarbejdelsen af sit udbudsmateriale i forbindelse med udbuddet påse, at der er taget hensyn til sikkerheden og sundheden ved opgavens udførelse. Udbyder skal endvidere sørge for, at udbudsmaterialet indeholder relevante oplysninger om særlige, væsentlige arbejdsmiljøforhold, der er forbundet med opgavens udførelse med henblik på, at den, der udfører opgaven, får kendskab hertil.

Udbyder skal i øvrigt medvirke til, at den udbudte opgave kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt af den arbejdsgiver, der har fået opgaven tildelt.

Det fremgår af § 38 i samme lov, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 77, stk. 1, i samme lov, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Det fremgår af § 81, stk. 1 og stk. 4, i samme lov, at en klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet i henhold til en EU-forordning eller i henhold til loven, kan indbringes for Arbejdsmiljøklagenævnet inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Når særlige grunde taler derfor, kan Arbejdsmiljøklagenævnet behandle en klage og tillægge denne opsættende virkning, selv om klagen ikke er fremkommet rettidigt.

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper.

Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samle-

de påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår af § 5 i bekendtgørelsen om pligter efter lov om arbejdsmiljø i forbindelse med udbud af tjenesteydelser, at udbyder af en tjenesteydelse i alle forhold, som udbyder har direkte indflydelse på, i øvrigt skal medvirke til, at den udbudte tjenesteydelse kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt efter arbejdsmiljølovgivningen af den arbejdsgiver, der skal udføre tjenesteydelsen.

Udbyder må således ikke på områder, som udbyder har direkte indflydelse på, gennem handlinger eller undladelser direkte eller indirekte lægge hindringer i vejen for arbejdsgiverens muligheder for at planlægge, tilrettelægge og udføre tjenesteydelsen.

Tilsvarende gælder, hvor udbyder i kraft af sin myndighedsrolle på det pågældende område har indflydelse på forhold, der har direkte betydning for tjenesteydelsens udførelse.

Det fremgår af § 25 i forvaltningsloven, at afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at klagen over det tidligere påbud skulle behandles selvom klagen først blev afgivet længe efter lovens klagefrist på fire uger. Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynets afgørelse ikke var ledsaget af en klagevejledning med oplysning om klagefristen. Afgørelsen om klagen skulle behandles blev truffet af et enigt nævn.

Nævnet hjemviste Arbejdstilsynets påbud om, at kommunen skulle medvirke til at sikre, at indsamlingen af dagrenovation i sække kunne udføres på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde.

Afgørelsen blev truffet, fordi et flertal på 6 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer ikke fandt ikke sagen tilstrækkeligt oplyst, da Arbejdstilsynet ikke havde dokumenteret, om det var kommunens affaldssystem med plastsække, der var årsag til, at indsamlingen af dagrenovation ikke kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet ophævede Arbejdstilsynets afgørelse om at udsætte fristen for påbuddet på nogle fastsatte betingelser, idet det samme flertal ikke fandt grundlag for afgørelsen med fristudsættelse, da det oprindelige påbud blev hjemvist til Arbejdstilsynet.

Mindretalsudtalelse

Et mindretal på 5 medlemmer fandt, at der var grundlag for at fastholde Arbejdstilsynets afgørelse om, at kommunen skulle medvirke til at sikre forsvarlig indsamling af dagrenovation, idet mindretallet fandt, at sagen var tilstrækkeligt oplyst til, at der kunne træffes en afgørelse. Mindretallet fandt på den baggrund, at der også var grundlag for at fastholde Arbejdstilsynets afgørelse om at udsætte fristen (**j.nr. 2014-6020-48710, 2014-6100-19812, 2014-6101-19813**).

Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om straks at forebygge risikoen for ulykker på en bagtrappe

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om straks at forebygge risikoen for ulykker ved færdsel på en bagtrappe. Rengøring og oprydning på trappen ville

med det samme kunne udbedre de risikofyldte forhold. Fald på trappen ville kunne medføre alvorlig personskade.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet på en bagtrappe til en dagligvarebutik, at der var opsat to plastkasser med bunden i vejret som trædesten hen til en trappe. På jorden var der et tykt lag med kloakslam blandet med cigaretskod under plastkasserne, og på trappens nederste trin var der dueekskremitter

Regler

Det fremgår af § 42 i arbejdsmiljøloven, at arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 41, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at arbejdsstedet skal holdes forsvarligt vedlige, rent og ryddeligt, så forholdene til stadighed er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige. Det skal herunder navnlig iagttages, at færdselsveje og -arealer, herunder gulvbelægnings, holdes i forsvarlig stand og fri for genstande, materialer, spild eller lignende, der kan være til fare for færdslen.

Det fremgår af § 77, stk. 1, i samme lov, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Afgørelse

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, herunder at det skulle efterkommes straks.

Et enigt nævn fandt ud fra de beskrevne forhold, at færdsel på bagtrappen ikke kunne foregå sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Et flertal af nævnets medlemmer fandt desuden, at påbuddet skulle gives som et strakspåbud, idet flertallet lagde vægt på, at forholdene ville kunne udbedres med det samme ved rengøring og oprydning på trappen, og at fald på trappen ville kunne betyde alvorlig personskade.

Mindretalsudtalelse

Et medlem fandt, at der ikke var grundlag et strakspåbud om at forebygge ulykkesrisiko ved færdsel på bagtrappen, idet overtrædelsen ikke var så alvorlig, at afgørelsen skulle efterkommes straks (**j.nr. 2013-6020-57361 og 2013-6010-57363**).

Sag nr. 4: Påbud om at sikre forsvarlig anvendelse af en flaskeautomat sendt tilbage til Arbejdstilsynet til en ny vurdering

Arbejds miljøklagenævnet fandt det ikke tilstrækkelig oplyst, hvordan der var en risiko ved at anvende en flaskeautomat, herunder om de bevægelige maskindele var farlige. Det var desuden uklart, om nogle skruehuller faktisk viste, at en afskærmning var blevet afmonteret.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg i en dagligvarebutik, at der i butikkens flaskerum var opstillet en flaskeautomat, og at der ikke var afskærmning omkring drejesneglen på maskinen. Bag drejesneglen vurderede Arbejdstilsynet, at der var blotlagte roterende metaldele, der ved rotation kørte tæt imod hinanden. Det blev oplyst af ledelsen, at personalet arbejder i flaskerummet dagligt.

På den baggrund afgav Arbejdstilsynet påbud om, at virksomheden straks skulle sikre forsvarlig anvendelse af flaskeautomaten.

Regler

Det fremgår af § 45, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at maskiner, maskindele, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 4, stk. 1, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde.

Det fremgår af § 9, stk. 1 og stk. 2, i samme bekendtgørelse, at et teknisk hjælpemiddel kun må anvendes til de arbejdsfunktioner og under de betingelser, det er egnet til, så begrænsninger, der følger heraf, ikke overskrides til fare for sikkerhed eller sundhed.

Sikringsdele eller andet beskyttelsesudstyr skal anvendes efter hensigten, og foreskrevne sikkerhedsforanstaltninger skal iagttages.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at der kunne træffes en afgørelse, idet Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde oplyst, hvordan der var en risiko ved anvendelsen af flaskeautomaten, herunder om de bevægelige maskindele var farlige.

Nævnet lagde desuden vægt på, at det var uklart, om nogle konstaterede skruehuller faktisk viste, at der var afmonteret en sikringsdel i form af afskærmning, og om flaskeautomaten blev anvendt uden denne.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at det i klagen var oplyst, at både klager og leverandøren af flaskeautomaten havde testet maskinen ved at lade fingre og hænder komme i kontakt med de bevægelige maskindele, som blot stoppede uden skade til følge.

Nævnet lagde endelig vægt på, at Arbejdstilsynet ikke havde forholdt sig til klagers oplysning om, at de bevægelige maskindele blot stoppede ved kontakt med disse. Afgørelsen blev truffet af et enigt nævn (**J.nr.2013-6041-54473**).

Sag nr. 5: Fastholdelse af påbud om straks at sikre, at der anvendes personlige værnemidler ved isolering med rockwool

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om straks at sikre, at der anvendes personlige værnemidler ved isolering med rockwool. Ved et tilsynsbesøg var det blevet konstateret, at det støvede omkring ansattes indåndingszone under arbejdet med at tilskære rockwool, og at arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en byggeplads og konstaterede her, at nogle ansatte uden masker arbejdede med at isolere en kedel med rockwool, og at det støvede ved de ansattes indåndingszone.

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om at anvende personlige værnemidler i forbindelse med isoleringen.

Regler

Det fremgår af § 15, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her særligt til lo-

vens regler om arbejdets udførelse, indretning af arbejdsstedet, tekniske hjælpemidler m.v., og om stoffer og materialer.

Det fremgår af § 38, stk. 1, i samme lov, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 16 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Det fremgår af § 3 i bekendtgørelsen om brug af personlige værnemidler, at hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

Det fremgår af § 4 i samme bekendtgørelse, at arbejdsgiveren skal sørge for, at personlige værnemidler bliver benyttet straks ved det pågældende arbejdes begyndelse og i hele dets udstrækning.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet fandt, at arbejdsprocessen med tilskæring af rockwool ikke var planlagt, tilrettelagt og udført således, at det var sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at det støvede omkring de ansattes indåndingszone i forbindelse med arbejdsprocesserne.

Nævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at de ansatte havde engangstøvmasker, men at de ikke blev anvendt.

Nævnet lagde endelig vægt på, at den udvikling af støv fra rockwool/mineralulden, som tilskæringen udviklede, var generende og kunne være sundhedsskadelig for de ansatte. Afgørelsen blev truffet af et enigt nævn (**J.nr. 2013-6022-49684**).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på www.ast.dk

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.
Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 6189 7443.
